

ICOMOS STATŪTI

I NOSAUKUMS UN GALVENĀ MĪTNE

1.pants

Ar šo tiek izveidota asociācija ar nosaukumu STARPTAUTISKĀ PIEMINEKĻU UN IEVĒROJAMU VIETU PADOME, turpmāk saīsinājumā saukta ICOMOS.

2.pants

ICOMOS galvenā mītne ir Parīzē. To var mainīt ar Ģenerālās Asamblejas lēmumu.

II DEFINĪCIJAS

3.pants

- a. jēdziens „**piemineklis**” ietver visas struktūras (arī vidi, aprīkojumu un saturu) ar vēsturisku, māksliniecisku, arhitektūras, zinātnisku vai etnoloģisku vērtību. Šī definīcija ietver monumentālās tēlniecības darbus un gleznas, arheoloģiska rakstura elementus vai struktūras, alu zīmējumus un alas, kā arī visu šo elementu apvienojumus;
- b. jēdziens „**ēku grupa**” ietver visas atsevišķu vai savstarpēji saistītu ēku grupas un to apkārtni, gan laukos, gan pilsētās, kam to arhitektūras, viendabības un novietojuma ainavā dēļ ir vēsturiska, mākslinieciska, zinātniska, sociāla vai etnoloģiska vērtība;
- c. jēdziens „**ievērojama vieta**” ietver visus topogrāfiskos apvidus un ainavas, cilvēka radīto, kā arī cilvēka un dabas mijiedarbībā radīto, ieskaitot vēsturiskos parkus un dārzus, kam ir arheoloģiska, vēsturiska, estētiska, etnoloģiska vai antropoloģiska vērtība;
- d. jēdzieni „piemineklis”, „ievērojama vieta” un „ēku grupa” neietver:
 - muzeju kolekcijas, kas izvietotas pieminekļos;
 - arheoloģiskās kolekcijas, kas glabājas muzejos vai ir izliktas aplūkošanai arheoloģisko vai ievērojamo vietu muzejos,
 - brīvdabas muzejus.

III MĒRĶI UN AKTIVITĀTES

4.pants

ICOMOS ir starptautiska organizācija, kas ir ieinteresēta pieminekļu, ēku grupu un ievērojamo vietu saglabāšanā, aizsardzībā, atjaunošanā un attīstīšanā starptautiskā līmenī.

5.pants

ICOMOS:

- a. nodrošina to publisko iestāžu un privātpersonu saikni, kas ir ieinteresētas pieminekļu, ēku grupu un ievērojamu vietu saglabāšanā, kā arī rūpējas par to pārstāvniecību starptautiskās organizācijās.
- b. iegūst, pēta un izplata informāciju par pieminekļu, ēku grupu un ievērojamu vietu saglabāšanas, aizsardzības, atjaunošanas un attīstīšanas principiem, tehnoloģijām un politiku;
- c. sadarbojas nacionālā un starptautiskā līmenī nolūkā radīt un attīstīt dokumentācijas centrus, kas nodarbojas ar pieminekļu, ēku grupu un ievērojamu vietu saglabāšanu un aizsardzību, kā arī pēta un praksē lieto tradicionālās būvniecības metodes;
- d. veicina ar pieminekļiem, ēku grupām un ievērojamām vietām saistītu starptautisku ieteikumu pieņemšanu un ieviešanu;
- e. sadarbojas pieminekļu, ēku grupu un ievērojamu vietu saglabāšanas, aizsardzības un attīstīšanas speciālistu apmācības programmu sagatavošanā;
- f. veido un uztur ciešu sadarbību ar UNESCO, ICCROM, UNESCO atbalstītajiem reģionālajiem konservācijas centriem, kā arī citām starptautiskajām un vietējām organizācijām ar līdzīgiem mērķiem; kā arī
- g. veicina un mudina citas aktivitātes saskaņā ar šiem statūtiem.

IV BIEDRI

6.pants

- a) ICOMOS veido četru kategoriju biedri: individuālie biedri, institucionālie biedri, biedri – veicinātāji un goda biedri.

1. par **Individuālo biedru** var kļūt ikviena privātpersona, kas profesionāli saistīta ar pieminekļu, ēku grupu un ievērojamu vietu saglabāšanas (saskaņā ar II daļas 3.panta definīciju) zinātnisko, tehnisko vai administratīvo darbu, tai skaitā arhitekti, teritoriju plānotāji, vēsturnieki, arheologi, etnologi, arhīvu speciālisti u.c. Izņēmuma gadījumos par individuālo biedru var kļūt citas fiziskas personas, kas atbalsta ICOMOS mērķus un politiku. Saskaņā ar 10.pantu tikai individuālie biedri var pretendēt uz amatu Izpildkomitejā.

2. par **Institucionālo biedru** var kļūt ikviena juridiska persona, kas saistīta ar pieminekļu, ēku grupu un ievērojamu vietu saglabāšanu (saskaņā ar 3.panta definīciju), aizsardzību, restaurāciju, attīstību, vai kuras īpašumā/apsaimniekošanā ir kultūras piemineklis, kā arī institūcijas, kuru aktivitātes pilnībā vai daļēji veltītas viena vai vairāku iepriekš minēto ar pieminekļu, ēku grupu un ievērojamu vietu saglabāšanu saistītu mērķu sasniegšanai.

3. par **Biedru – veicinātāju** var kļūt ikviens privātpersona vai institūcija, kas vēlas atbalstīt ICOMOS mērķus un aktivitātes vai sniegt savu ieguldījumu kultūras mantojuma saglabāšanas starptautiskajā sadarbībā.

4. **Goda Biedra** statusu, pamatojoties uz Nacionālās Komitejas ierosinājumu, piešķir Ģenerālā Asambleja privātpersonām, kas sniegušas izcilu ieguldījumu pieminēkļu, ēku grupu un ievērojamu vietu saglabāšanā, atjaunošanā un attīstībā.

- b) ICOMOS biedri atbilstoši 13.pantā noteiktajam katrā valstī apvienojas nacionālajās komitejās. Valstīs, kur izveidotas nacionālās komitejas, pieteikumu dalībai ICOMOS iesniedz šajās komitejās.

Visiem nacionālo komiteju biedriem ir tiesības būt klāt un piedalīties ICOMOS Ģenerālajā Asamblejā. Tomēr nevienai nacionālajai komitejai Ģenerālajā Asamblejā vienlaikus var būt ne vairāk kā 18 balsu. Ikviens balsstiesīgais biedrs, kas deleģēts saskaņā ar 13.panta f daļu, var tikt pilnvarots nodot balsi cita nacionālās komitejas biedra vārdā. Tomēr neviens no biedriem nevar balsot ar vairāk kā 5 savai balsij papildus balsīm.

- c) valstīs, kurās nav izveidotas nacionālās komitejas, pieteikumu dalībai ICOMOS iesniedz ICOMOS sekretariātam, tos apstiprina ICOMOS birojs. ICOMOS biedri no šādām valstīm bauda visas tās pašas tiesības, ko nacionālo komiteju biedri, izņemot tiesības balsot Ģenerālajā Asamblejā.
- d) Biedriem – veicinātājiem un Goda Biedriem ir tiesības būt klāt un piedalīties Ģenerālajā Asamblejā bez balss tiesībām.
- e) Individuālie, Institucionālie biedri un Biedri – veicinātāji atbilstoši savai kategorijai katra gada 1. maijā vai līdz tam samaksā biedra naudu, ko tam gadam noteikusi ICOMOS Izpildkomiteja. Jebkuras izmaiņas biedra naudas apjomā apstiprina ICOMOS Ģenerālā Asambleja.

Kā apstiprinājumu savam biedra naudas maksājumam ikviens biedrs saņem ICOMOS biedra karti, ICOMOS periodiskās publikācijas un citas priekšrocības, ko noteikusi Izpildkomiteja. Biedriem ir tiesības būt klāt Ģenerālajā Asamblejā, kā arī iegūt konsultācijas ICOMOS Dokumentācijas centrā. Goda Biedriem biedru nauda nav jāmaksā.

7.pants

ICOMOS biedrs savu darbību pārtrauc:

- a) ja tas trīs mēnešus iepriekš rakstiski iesniedz nacionālajai komitejai ziņu par savas darbības pārtraukšanu kalendārā gada beigās, kā arī ja tas ir samaksājis biedra naudu par pašreizējo gadu;
- b) ja to par biedra naudas nemaksāšanu vai citu iemeslu dēļ no reģistra izslēdz Ģenerālā Asambleja vai Izpildkomiteja.

V ADMINISTRATĪVĀ STRUKTŪRA

8.pants

- a) ICOMOS administratīvo struktūru veido:
- Ģenerālā Asambleja
 - Izpildkomiteja un Birojs
 - Konsultatīvā komiteja un Birojs
 - Nacionālās komitejas
 - Specializētās Starptautiskās komitejas
 - Sekretariāts
- b) katra no šīm vienībām atbilstoši savai darbības jomai apstiprina savu reglamentu, tajā skaitā vadības vēlēšanas saskaņā ar ICOMOS statūtiem.

9.pants

Ģenerālā Asambleja ir ICOMOS neatkarīga vienība. Tā pati veidojas, pati ievēl priekšsēdētāju, 3 vietniekus un referentu, kuru mandāti ir spēkā sesijas laikā. Tā apstiprina pati savu reglamentu.

Ģenerālā Asambleja ievēl ICOMOS prezidentu, 5 viceprezidentus un ģenerālsekretāru, galveno mantzini un 12 izpildkomitejas biedrus, kurus izvēlas no individuālo biedru vidus ar labu reputāciju un nodrošinot dažādu specializāciju pārstāvniecību. Ģenerālā Asambleja nosaka ICOMOS galvenās mītnes atrašanās vietu, apstiprina izmaiņas ICOMOS statūtos, veido ICOMOS programmas, apstiprina ģenerālsekretāra un galvenā mantziņa ziņojumus un budžeta vadlīnijas nākamajam periodam, kā arī uzrauga paveikto ICOMOS mērķu sasniegšanā. Ģenerālā Asambleja apstiprina ICOMOS biedru naudas apjoma izmaiņas, kā arī pamatojoties uz ICOMOS nacionālās komitejas ierosinājumu, piešķir Goda Biedra statusu.

Ģenerālajā Asamblejā ir tiesības piedalīties ikvienam ICOMOS biedram. Tā tiek sasaukta katru trešo gadu kārtējai sesijai Izpildkomitejas noteiktā vietā un laikā, vai arī ārkārtas sesijai, ja tādu pieprasa Izpildkomitejas biedru vairākums vai viena trešā daļa ICOMOS biedru. Nepieciešamo kvorumu veido viena trešā daļa balsstiesīgo biedru, ko izrēķina saskaņā ar 6.panta b daļu. Ja netiek nodrošināts kvorums, Ģenerālā Asambleja 24 stundas vēlāk satiekas tajā pašā vietā; šajā gadījumā tās debates ir likumīgas neatkarīgi no balsstiesīgo dalībnieku skaita.

10.pants

a) Izpildkomiteja ir ICOMOS izpildvara. To veido šādi 26 biedri:

- ICOMOS prezidents
- 5 viceprezidenti
- konsultatīvās komitejas priekšsēdētājs
- ģenerālsekretārs
- galvenais mantzinis
- 12 biedri, ko ievēl Ģenerālā Asambleja
- 5 pieaicinātie biedri

Visiem Izpildkomitejas biedriem jābūt ICOMOS Individuālajiem biedriem, izvēlētiem pamatojoties uz to profesionālajām zināšanām. Tiem jābūt aktīviem. Daļu ievēl Ģenerālā Asambleja (saskaņā ar 9.pantu), daļu pieaicina izpildkomiteja. Tiem taisnīgi jāpārstāv dažādi pasaules reģioni. Neviena valsts izpildkomitejā nedrīkst būt pārstāvēta ar vairāk kā vienu biedru (izņemot valsti, kurai pieder prezidents).

Sanāksmes vada ICOMOS prezidents vai viņa prombūtnē – viens no viceprezidentiem.

Sekretariāta direktors izpildkomitejas sanāsmēs piedalās ar padomdevēja tiesībām.

b) Izpildkomiteja ICOMOS vārdā ir tiesīga saņemt, aizņemt, turēt un izmantot finansējumu, kas nepieciešams, lai sasniegtu šajos statūtos noteiktos mērķus, kā arī saņemt dāvanas un novēlējumus. Tā sagatavo darbības programmu un budžeta priekšlikumus, kā arī pārrauga to ieviešanu. Ģenerālo Asambleju starplaikā izpildkomiteja darbojas Ģenerālās Asamblejas vārdā. Izpildkomiteja apstiprina galvenā mantziņa ikgadējo ziņojumu par ICOMOS budžetu. Tā nosaka ikgadējās biedru naudas likmi.

Tā pieņem zināšanai informāciju par nacionālo komiteju dibināšanu, apstiprina to izveidošanu, pārliecinās, ka to statūti atbilst ICOMOS statūtiem, kā arī apstiprina nacionālo komiteju statūtu izmaiņas. Saskaņā ar 14.pantu tā apstiprina starptautisko komiteju biedrus.

c) ICOMOS iepriekšējie prezidenti ir izpildkomitejas *ex officio* (saskaņā ar amatu) biedri bez balsstiesībām.

d) Izpildkomitejas biedrus ievēl Ģenerālā Asambleja aizklātā balsojumā darbības laikam uz trīs gadiem – tiem ir tiesības tikt pārvēlētiem vēl divus sekojošos trīs gadu termiņus.

Katrās noteiktajās vēlēšanās vai arī pēc trīs gadu perioda vienai trešdaļai no izpildkomitejas no amata jāatkāpjas. Biedrs, kas no amata atkāpies, nedrīkst tikt ievēlēts par izpildkomitejas biedru ātrāk kā pēc trīs gadu termiņa beigām. Ilgākais pieļaujamais nepārtrauktais darbības termiņš izpildkomitejā ir deviņi gadi. Šie

noteikumi tāpat attiecas arī uz konsultatīvās komitejas priekšsēdētāju, ko ievēlējusi konsultatīvā komiteja.

Šī noteikuma izņēmums pieļaujams gadījumā, ja izpildkomitejas biedrs tiek ievēlēts par prezidentu, ģenerāļsekretāru vai galveno mantzini. Tādā gadījumā biedrs nevienu no pienākumiem nedrīkst pildīt ilgāk par trim trīs gadu periodiem. Tā kopējais pienākumu pildīšanas laiks nedrīkst pārsniegt 18 gadus.

Ja izpildkomitejas darbības termiņš beidzas pirms tiek sasaukta Ģenerālā Asambleja, jauno komiteju ievēl, visiem 6.pantā (b) definētajiem ICOMOS balsstiesīgajiem biedriem balsojot pa pastu.

Ja atbrīvojas izpildkomitejas biedra vieta, izpildkomiteja uz atlikušo termiņa laiku no ICOMOS individuālajiem biedriem ievēl tā pēcteci.

- e) izpildkomiteju kārtējai sesijai sasauc ICOMOS prezidents vismaz vienu reizi gadā, ārkārtējo sesiju sasauc, ja to pieprasa vismaz viena trešdaļa izpildkomitejas biedru. Gados, kad tiek sasaukta Ģenerālā Asambleja, izpildkomiteja satiekas pirms un pēc Asamblejas sanāksmēm. Lēmumi tiek pieņemti ar klātesošo biedru vai to aizstājēju balsu vairākumu.
- f) Biroju veido prezidents, viceprezidents, ģenerāļsekretārs un galvenais mantzinis. Biroja sanāksmes sasauc prezidents izpildkomiteju sesiju starplaikos, un tas darbojas Izpildkomitejas vārdā. Lēmumi tiek pieņemti ar vienkāršu balsu vairākumu. Izpildkomiteja no tās biedriem var iecelt ģenerāļsekretāra palīgu un galvenā mantziņa palīgu, kā arī pēc vajadzības lūgt eksperta konsultācijas.

11.pants

- a) ICOMOS prezidents sasauc Ģenerālo Asambleju, sasauc un vada izpildkomitejas un biroja sēdes, kā arī ierosina to darba kārtību. Viņš ir konsultatīvās padomes *ex-officio* (saskaņā ar amatu) biedrs. Saskaņā ar pilnvaru viņš pārstāv ICOMOS. Birojam piekrītot, viņš savu parakstu var deleģēt.
- b) Viceprezidenti palīdz Prezidentam vai aizvieto viņu. Viņi palīdz Prezidentam pārstāvēt ICOMOS un sekmēt ICOMOS aktivitāte pasaulē. Šādam nolūkam Prezidents tiem var deleģēt savas pilnvaras.
- c) Ģenerāļsekretārs vada Sekretariāta darbu saskaņā ar Ģenerālās Asamblejas un Konsultatīvās padomes noteiktām vispārējām politikas pamatnostādnēm, kā arī Izpildkomitejas un Biroja lēmumiem.
- d) Galvenais mantzinis ir atbildīgs par ICOMOS finanšu jautājumiem. Viņš sagatavo finanšu ziņojumus un budžeta projektus katram gadam periodā no 1. janvāra – 31.decembrim, saskaņo izdevumus atbilstoši Biroja norādījumiem, kā arī veic maksājumus.

12.pants

- a) Konsultatīvo komiteju veido nacionālo komiteju priekšsēdētāji un specializēto starptautisko komiteju priekšsēdētāji. ICOMOS prezidents ir *ex officio* biedrs. Konsultatīvā komiteja tiek pārvaldīta saskaņā ar tās reglamentu. Tā ievēl priekšsēdētāju, kā arī var ievēlēt vienu vai vairākus vietniekus nolūkā palīdzēt priekšsēdētājam vai to aizstāt. Konsultatīvo padomi sasauc tās priekšsēdētājs ne retāk kā reizi gadā vietā un laikā, ko nosaka Izpildkomiteja.
- b) Konsultatīvā komiteja sniedz konsultācijas un ieteikumus ICOMOS Ģenerālajai asamblejai un Izpildkomitejai jautājumos par politikas un darba programmas prioritātēm. Tā izvērtē Nacionālo komiteju priekšlikumus un ar saviem ieteikumiem nodod tos Izpildkomitejai ieviešanai. Tā ņem vērā nacionālo un starptautisko komiteju aktivitātes un pēc vajadzības sniedz ieteikumus rīcībai.
- c) Vienu gadu pirms kārtējās Ģenerālās asamblejas sesijas Konsultatīvā komiteja sagatavo Izpildkomitejas kandidātu sarakstu, iekļaujot visus Nacionālo komiteju izvirzītos kandidātus, kā arī tos, kas izvirzījuši sevi paši. Sarakstu ne vēlāk kā 120 dienas pirms Ģenerālās asamblejas izsūta visiem ICOMOS biedriem, kas saskaņā ar Ģenerālās asamblejas reglamentu var izvirzīt papildu kandidātus.

13.pants

- a) ICOMOS Nacionālās komitejas var tikt veidotas visās UNESCO dalībvalstīs saskaņā ar valsts tiesību aktiem. Nacionālo komiteju biedru skaits ir jāapstiprina ICOMOS Izpildkomitejas nākamajā sanāksmē atbilstoši 9.pantā noteiktajam.
- b) Nacionālās komitejas veido biedri, kā definēts 6.pantā – Individuālie biedri, institucionālie biedri, biedri – veicinātāji un goda biedri. Nacionālās komitejas saņem un izvērtē pieteikumus, pieņem lēmumus, kā arī informē ICOMOS sekretariātu par jaunajiem biedriem.
- c) Nacionālās komitejas apstiprina savus reglamentus, izveido un ievieš nacionālās programmas, kas atbilst ICOMOS mērķiem.
- d) Nacionālās komisijas ievieš Ģenerālās asamblejas lēmumus un programmas, ko ierosinājušas ICOMOS Konsultatīvā un izpildkomiteja.
- e) Kopumā Nacionālās komitejas kalpo kā forums diskusijām un nacionālās un starptautiskās informācijas apmaiņai jautājums par pieminekļu, ēku grupu un ievērojamu vietu saglabāšanas, restaurācijas, atjaunošanas un attīstības principiem, tehnisko, juridisko un administratīvo praksi.
- f) Nacionālās komitejas balsošanas tiesības Ģenerālajā asamblejā nosaka 6. pantā (b) formulēto limitu ietvaros un saskaņā ar saviem statūtiem. Balsstiesīgo biedru vairāksam jābūt Individuālajiem biedriem. Informāciju par to biedru vārdiem, kas deleģēti balsošanai Ģenerālajā asamblejā, Nacionālajām komitejām jānosūta ICOMOS Sekretariātam ne vēlāk kā vienu mēnesi pirms Ģenerālās asamblejas. Institucionālo biedru pārstāvjus atbilstoši deleģē attiecīgās institūcijas.

- g) Nacionālās komitejas vismaz reizi gadā uz kopsapulci sasauca to priekšsēdētājs, lai izvērtētu gada pārskatu, ko iesniegt ICOMOS.

14.pants

- a) Starptautiskās komitejas ir ICOMOS īpašās struktūrvienības. Tās attiecīgajās jomās veic īpašu profesionālu izpēti jautājumos, kuros ieinteresēta ICOMOS.
- b) Starptautiskās Komitejas izveido, to darbību izbeidz, kā arī pirmo priekšsēdētāju ieceļ izpildkomiteja. Starptautisko komiteju biedru iecelšanu atbilstoši to priekšsēdētāju ierosinājumam apstiprina Izpildkomiteja.
- c) Starptautiskās komitejas pieņem savu reglamentu, izveido un īsteno savas darba programmas, kuras apstiprina Izpildkomiteja (10.pants (b)), kurai Starptautiskās komitejas nosūta arī savus gada pārskatus. Starptautiskās komitejas savos ietvaros var izveidot apakškomitejas vai komisijas.

15. pants

Sekretariāts biroja vadībā ievieš un koordinē Ģenerālās asamblejas izveidoto darba programmu. Sekretariāts Ģenerālsekretāra un Galvenā mantziņa vadībā ir atbildīgs par ICOMOS ikdienas darbu, kas notiek Ģenerālās asamblejas un Izpildkomitejas pieņemto lēmumu ietvaros atbilstoši Prezidenta noteiktajām politikas vadlīnijām. Par savām aktivitātēm tas sagatavot gada pārskatu.

Sekretariāta direktora kandidatūru pēc Izpildkomitejas iepriekšēja apstiprinājuma ierosina Birojs, direktoru ieceļ Prezidents.

16.pants

Uz ICOMOS sanāksmēm kā novērotāji var tikt uzaicināti UNESCO, ICCROM un citu atbilstošu starptautisku organizāciju pārstāvji.

17.pants

ICOMOS ienākumus veido:

- Biedru naudas iemaksas;
- Dāvanas un novēlējumi;
- Dotācijas;
- Izpētes un pakalpojumu līgumi, kas noslēgti saskaņā ar 5.pantu;
- Citas atbilstošas aktivitātes, ko apstiprina Birojs un pieņem Izpildkomiteja.

VI JURIDISKAIS STATUSS

18. pants

Izpildkomiteja var veikt atbilstošus pasākumus, lai iegūtu juridisku statusu valstīs, kurās ICOMOS īsteno savu darbību.

Attiecībā ar trešajām personām ICOMOS var pārstāvēt Prezidents, viens no viceprezidentiem vai ģenerālsekretārs.

VII GROZĪJUMI

19.pants

Vienīgi Ģenerālajai asamblejai ir tiesības grozīt šos statūtus ar divu trešdaļu balsu vairākumu pēc tam, kad ar ierosinātajiem grozījumiem vismaz divus mēnešus pirms Ģenerālās asamblejas atklāšanas ir iepazīstināti visi ICOMOS biedri.

VIII DARBĪBAS IZBEIGŠANA

20.pants

Lēmumu par darbības izbeigšanu var pieņemt vienīgi Ģenerālā asambleja ar divu trešdaļu balsu vairākumu. ICOMOS darbības izbeigšanas gadījumā tās aktīvi tiek nodoti organizācijai, ko nosaka UNESCO.

IX VALODAS

21.pants

ICOMOS oficiālās valodas ir angļu, franču, krievu un spāņu. ICOMOS darba valodas ir angļu un franču.

X STĀŠANĀS SPĒKĀ

22.pants

Šos statūtus pieņem ICOMOS V Ģenerālā asambleja Maskavā, 1978.gada 22.maijā. Tie stājas spēkā nekavējoties pēc Ģenerālās asamblejas slēgšanas.